

F.Y.B.COM. SEM – II (CBCS - 2016 Course) : SUMMER - 2019
SUBJECT: BANKING & INSURANCE-II

Day: Saturday
Date: 27/04/2019

S-2019-0319

Time: 03.00 PM TO 06.00 PM
Max. Marks: 60

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 a) Select the Most appropriate alternative from those given below and rewrite the statements **(06)**

- 1) Export and Import Bank of India (EXIM Bank) established in -----
a) 1986   b) 1985   c) 1982   d) 1990
- 2) ICICI is a -----
a) Financial Institution   c) Rural Development Bank
b) Co-operative Bank   d) None of the above
- 3) The biggest commercial bank in India is -----
a) RBI   b) SBI   c) IDBI   d) SEBI
- 4) Reserve Bank of India was nationalised on -----
a) 1948   b) 1949   c) 1951   d) None of the above
- 5) NABARD was established in-----
a) 1982   b) 1980   c) 1881   d) 1883
- 6) The minimum maturity period for commercial paper is -----
a) 14 days   b) 30 days   c) 45 days   d) 7 days

B) Answer the following questions in one sentence each **(06)**

- 1) Define Negotiable Instruments
- 2) State the two schemes of GIC
- 3) State the two demerits of ATM
- 4) What do you mean by insurance?
- 5) State the two schemes of LIC
- 6) Define profitability in banking.

P.T.O.

- Q.2** Attempt **ANY TWO** of the following: **(12)**
- a) Explain the evolution of insurance sector in India.
  - b) Discuss the privatization of insurance business in India.
  - c) Explain the importance of Insurance.
- Q.3** Attempt **ANY TWO** of the following: **(12)**
- a) Explain the need and importance of technology in banking
  - b) Explain the concept of 'Core Banking'.
  - c) Discuss the tele banking and net banking.
- Q.4** Attempt **ANY THREE** of the following: **(12)**
- a) What are the types of cheques?
  - b) State the features of negotiable instruments.
  - c) Explain the limitations of multiple credit creation.
  - d) Discuss the 'Balance Sheet of Commercial Bank'
- Q.5** Write Short Notes on **ANY FOUR** of the following: **(12)**
- a) Hundis
  - b) Bill of Exchange
  - c) Commercial Papers
  - d) Insurance Agent
  - e) Credit Card

* * * * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्ना सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ अ) योग्य पर्याय निवडून उत्तरे लिहा. (०६)

- १) आयात आणि निर्यात (एक्झीम बँक) बँकेची स्थापना ----- या वर्षी झाली
 अ) १९८६ ब) १९८५
 क) १९८२ ड) १९९०
- २) आय. सी. आय. सी. आय. ----- आहे.
 अ) वित्तीय संस्था ब) सहकारी बँक
 क) ग्रामीण विकास बँक ड) वरीलपैकी नाही
- ३) भारतातील ----- ही व्यवसायिक बँक सर्वात मोठी आहे.
 अ) आर. बी. आय. ब) एस. बी. आय.
 क) आय. डी. बी. आय. ड) सेबी
- ४) रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाचे राष्ट्रीयकरण ----- यावर्षी झाले
 अ) १९४८ ब) १९४९
 क) १९५१ ड) वरीलपैकी नाही
- ५) नाबार्डची स्थापना ----- यावर्षी झाली
 अ) १९८२ ब) १९८०
 क) १९८१ ड) १८८३
- ६) व्यवसायिक प्रपत्रेचा कमीत कमी परिपक्वता कालावधी ----- आहे
 अ) १४ दिवस ब) ३० दिवस
 क) ४५ दिवस ड) ७ दिवस

ब) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (०६)

- १) चलनक्षम दस्ताऐवजाची व्याख्या द्या.
- २) जी. आय. सी. च्या दोन योजना सांगा.
- ३) ए. टी. एम्. चे दोन दोष सांगा.
- ४) तुमच्या मते विमा म्हणजे काय?
- ५) एल. आय. सी. च्या दोन योजना सांगा
- ६) बँकेच्या नफाक्षमतेची व्याख्या द्या

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- १) भारतात विमा क्षेत्राची उत्क्रांती स्पष्ट करा.
- २) भारतात विमा व्यवसायाचे खाजगीकरण यावर चर्चा करा.
- ३) विम्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- १) बँकेत तंत्रज्ञानाची गरज आणि महत्त्व स्पष्ट करा
- २) 'कोर बँकींग' संकल्पना स्पष्ट करा.
- ३) नेट बँकींग आणि टेली बँकींग यावर चर्चा करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- १) धनादेशाचे प्रकार कोणते?
- २) चलनक्षम दस्ताऐवजाची वैशिष्ट्ये सांगा.
- ३) बहुविध पतनिर्मिती प्रक्रियेवरील मर्यादा स्पष्ट करा.
- ४) 'व्यवसायिक बँकेचे ताळेबंद पत्रक' चर्चा करा

प्र.५ टीपा लिहा (कोणत्याही चार) (१२)

- १) हुंडी
- २) बिल ऑफ एक्सचेंज
- ३) व्यवसायिक प्रपत्रे
- ४) विमा प्रतिनिधी
- ५) क्रेडिट कार्ड

* * * *